

Mariona Crous Rovira

LA NEOLOGIA MÈDICA

Treball acadèmic de 4t curs

Facultat de Traducció i Interpretació
Universitat Pompeu Fabra
Rosa Estopà Bagot
juny de 2010

Índex

1. Introducció	1
1.1 Tema.....	1
1.2 Motivació	1
1.3 Objectius.....	2
1.4 Metodologia	3
1.4.1 Constitució del corpus.....	3
1.4.2 Anàlisi del corpus.....	5
2. Tractament de les dades	9
2.1 Categoria gramatical	9
2.2 Tipus de neologismes	10
2.2.1 Sintagmació.....	12
2.2.2 Composició culta.....	13
2.2.3 Siglació.....	17
2.2.4 Prefixació	18
2.2.5 Conversió	19
2.2.6 Composició.....	19
2.3 Documentació dels neologismes	20
2.4 Variació ortogràfica i variació lèxica	22
3. Conclusions	26
4. Bibliografia.....	28

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Tema

La neologia lèxica especialitzada ha adquirit una gran força a partir dels anys 70 com a conseqüència del procés accelerat de la ciència, la tècnica i la tecnologia, i de la intensificació d'algunes llengües, sobretot l'anglès, per a determinats usos i disciplines. Molts d'aquests termes nous traspassen els límits del seu àmbit natural i arriben cada vegada més al gran públic a través de textos de divulgació científica. Els mitjans de comunicació (ràdio i televisió), els anuncis publicitaris i els diaris o revistes, entre d'altres, són els principals propagadors de neologismes. Actualment, doncs, la neologia s'està convertint en un dels aspectes d'estudi de molts lingüistes i terminòlegs, així com també de molts organismes i acadèmies que vetllen per la llengua.

La neologia també està incidint notablement dins dels estudis de Traducció i Interpretació, especialment en els itineraris més tècnics, ja que la terminologia i la traducció mantenen una clara relació entre si. Així, traduir consisteix a traslladar els continguts lingüístics d'una llengua a una altra i, dins d'aquest procés, hi intervenen el conjunt de termes i les expressions pròpies de cada llengua.

En aquest treball pretenc estudiar la neologia mèdica en textos de divulgació científica destinats a tot tipus de públic, és a dir, analitzar quins recursos lèxics de formació de paraules s'usen en l'àmbit mèdic i observar quin paper hi juga el manlleu. Com qualsevol altra disciplina, la Medicina es pot abordar des de moltes branques diferents com ara la cardiologia, la immunologia, la pediatria, la neurologia, l'endocrinologia, etc. No obstant això, en aquest treball no em centraré en cap branca en concret, sinó que bàsicament estudiaré la incidència que està tenint la neologia dins l'àmbit de les ciències de la salut en general.

1.2 Motivació

Com a estudiant de Traducció i Interpretació i, més concretament de l'itinerari de Traducció Científicotècnica, de seguida vaig tenir clar que volia dedicar el meu treball de final de carrera a l'estudi de la neologia mèdica.

D'una banda cal tenir present que sempre he tingut interès per les llengües, especialment pel que fa a l'estudi dels diferents processos i recursos que tenen les llengües per crear noves unitats lèxiques. A més a més, després d'haver cursat algunes assignatures al llarg de la llicenciatura com ara Terminologia I, Terminologia II, Morfologia o Terminologia i Lexicologia m'he adonat que també m'agrada molt la terminologia i, per això, de seguida vaig tenir clar que volia fer un treball que es trobés en un punt mig entre la terminologia i la neologia.

D'altra banda, en un futur m'agradaria poder col·laborar o formar part d'algun grup o d'alguna associació que s'encarregui d'estudiar i vetllar per la llengua. Així doncs, sabia del cert que fent aquest treball no només aprendria moltes coses noves, sinó que també tenir clar que m'ho passaria realment bé.

1.3 Objectius

Els principals objectius d'aquest treball són els següents:

- Observar quins són els principals recursos de formació de noves unitats lèxiques que s'usen en les revistes mèdiques de divulgació adreçades al públic general.
- Determinar quin paper té el manlleu dins l'àmbit de la neologia mèdica, per tal d'observar si és un dels recursos lèxics de formació de neologismes mèdics més freqüents o si, contràriament, no és gaire habitual en Medicina.
- Establir el grau d'especialització dels neologismes mèdics del meu corpus d'anàlisi, és a dir, observar si les revistes mèdiques de divulgació que van adreçades al gran públic contenen termes mèdics generals (propis del lèxic comú) o termes mèdics especialitzats (terminologia mèdica específica).
- Analitzar si és necessari que el públic general tingui coneixements de Medicina o no per poder entendre el contingut de les principals revistes mèdiques de divulgació.
- Estudiar els exemples de variació lèxica i de variació ortogràfica que apareguin al corpus d'anàlisi d'aquest treball. En cas que hi hagi forces exemples de variació lèxica intentaré esbrinar perquè hi ha més d'un terme per a un mateix concepte.

1.4 Metodologia

1.4.1 Constitució del corpus

Un cop determinats el tema i l'enfocament, un altre dels aspectes clau abans de començar el treball va ser establir quins materials utilitzaria per al buidatge de neologismes i a qui anirien adreçats aquests materials.

Vaig decidir descartar les revistes i publicacions mèdiques adreçades a especialistes ja que, com he dit anteriorment, l'objectiu del meu treball no és estudiar una branca específica de la Medicina, sinó estudiar la neologia mèdica en general. Cal precisar que entenem per especialistes tots aquells que coneixen la Medicina amb gran profunditat com ara metges, professors de Medicina i professionals de l'àmbit sanitari en general. Considero, doncs, que per a un especialista, el meu buidatge de neologismes podria resultar poc útil, ja que suposava que coneixeria amb profunditat el significat de tots i cadascun dels neologismes del meu treball.

En conseqüència, vaig determinar que el meu treball aniria adreçat al públic general, és a dir, als no especialistes.

Un cop concretats els destinataris del meu treball, em vaig haver de plantejar quin tipus de materials analitzaria. D'una banda volia que fossin materials accessibles, és a dir, que estiguessin a l'abast del públic general. D'altra banda, buscava materials que anessin adreçats a no especialistes i, per tant, un factor important a tenir en compte és que havien d'estar redactats en un llenguatge planer i divulgatiu. Finalment, vaig optar per anar a diverses farmàcies i a alguns centres d'atenció primària, per tal de recopilar revistes i fulletons que tractessin d'aspectes generals relacionats amb la salut i el benestar. Cal destacar que, tot i que d'entrada no m'ho esperava, vaig recopilar molt material. Així doncs, vaig haver de fer una selecció del material, tenint en compte el grau d'especialització de les diverses publicacions. Vaig deixar de banda, per tant, totes les revistes que contenien un alt nivell d'especialització i vaig decidir que només analitzaria les revistes de caràcter informatiu i divulgatiu. No obstant això, com que tampoc pretenia fer un recull de neologismes gaire extens, principalment per falta de temps, finalment vaig seleccionar les revistes de divulgació que em van semblar més

significatives i pertinents. Així doncs, per a la realització d'aquest treball, i més concretament, per al buidatge de neologismes he utilitzat les revistes següents:

- La revista *Fedintia*
- La revista *Ecovital*
- La revista *Salut al Barri* de l'Àrea Bàsica de Salut de la Sagrada Família

Pel que fa a la informació, podem dividir el contingut d'aquestes revistes en tres grans blocs. En primer lloc, ofereixen informació relacionada amb la cura i la prevenció de la salut (higiene bucodental, dietètica, cura de la pell, dermocosmètica, etc.), a fi de conscienciar els lectors de la importància de portar una vida sana i de seguir una dieta variada i equilibrada. En segon lloc, contenen informació detallada sobre algunes de les malalties i els trastorns més freqüents entre la població (diabetis, celiaquia, astènia primaverl, trastorns alimentaris, fibromiàlgia, etc.) amb l'objectiu d'ajudar a millorar la qualitat de vida dels pacients. Per últim, també ofereixen informació sobre algunes de les modalitats o pràctiques terapèutiques que s'usen actualment com ara l'*homeopatia*, l'*equinoteràpia*, l'*hipoteràpia*, la *fitoteràpia*, l'*aromateràpia*, etc.

L'últim aspecte que em vaig haver de plantejar a l'hora de constituir el corpus va ser establir quin criteri de selecció utilitzaria per al buidatge neològic (criteri psicològic, criteri temporal o criteri lexicogràfic), ja que tenia clar que la tria de neologismes dependria, bàsicament, del criteri de selecció que aplicués i del corpus d'exclusió.

Per a la realització d'aquest treball em basaré en el criteri lexicogràfic i, tenint en compte que les revistes van destinades al públic general i que estan publicades en català, partiré de la base que el meu corpus d'exclusió és el diccionari monolingüe de la llengua general, és a dir, el *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*. Així doncs, consideraré neologisme qualsevol terme mèdic que aparegui a les revistes utilitzades per al buidatge i que no estigui recollit al *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*.

A més a més, també observaré si els neologismes que obtingui del buidatge apareixen documentats en una font especialitzada, concretament al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*. Això em permetrà, d'una banda, determinar el grau d'especialització dels neologismes i, d'altra banda, valorar l'exhaustivitat dels diccionaris especialitzats.

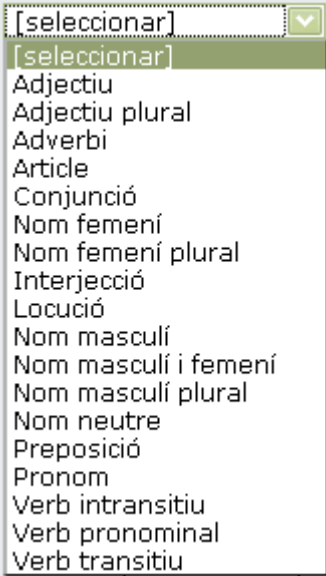
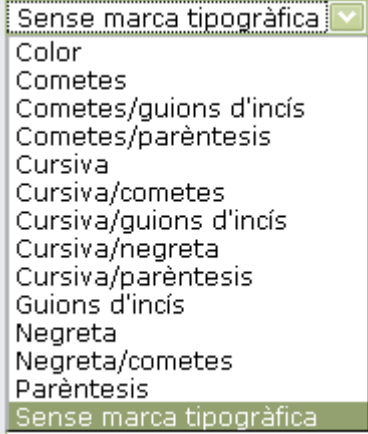
1.4.2 Anàlisi del corpus

Per a cadascun dels neologismes elaboraré una fitxa de registre a la plataforma de treball OBNEO, de l'*Observatori de Neologia*. Cada neologisme conté informació sobre les dades generals del buidatge i les dades específiques del neologisme en qüestió.

Pel que fa a les dades generals del buidatge, cada neologisme conté informació sobre:

Dades generals del buidatge de neologismes		
Informació del corpus	Opcions del corpus	Corpus de neologismes mèdics
Tipus de buidatge	Diari, revista, oral o escolar	Revista
Llengua	Català o castellà	Català
Àmbit geogràfic	Barcelona, Girona, Balears i València (en el cas del català). Barcelona, Cadis, País Basc i Navarra (en el cas del castellà).	Barcelona
Font	Llistat de totes les fonts utilitzades per a la constitució de la base de dades neològica de l' <i>Observatori de Neologia</i> .	Revista Fedintia Revista <i>Ecovital</i> Revista <i>Salut al Barri</i> de l'Àrea Bàsica de Salut de la Sagrada Família
Sistematicitat de la font	Sí o no	Sí
Periodicitat de la font	Altres, diari, mensual, quinzenal, setmanal i trimestral	Altres
Tipus de text	Altres, barri, cultural, dona, economia, esports, informació general, informàtica, política, publicitat, sector, supermercat i universitat.	Altres
Correcció explícita	Sí o no	No
Nivell de correcció	Bo, mitjà o baix	Bo
Data de publicació	-	01/02/2010 01/04/2010 01/05/2010

Amb relació a les dades específiques, la fitxa de registre de cada neologisme conté la informació següent:

Dades específiques de cada neologisme	
Informació del corpus	Opcions del corpus
Entrada	Segueix el mateix criteri que utilitzen els diccionaris, és a dir, l'entrada correspon al lema de cada neologisme.
Categoria gramatical	
Context	Conté el context de cada neologisme. En la majoria dels exemples del corpus el context correspon a la frase concreta en què apareix el neologisme. No obstant això, hi ha hagut casos en què el neologisme no es trobava dins d'una oració, sinó que formava part d'un títol o d'una enumeració de punts. En aquest cas, doncs, el context correspon al mateix neologisme i, per indicar que no té context hi he afegit la nota de context insuficient.
Aspectes tipogràfics	

Tipus de neologisme	[seleccionar] [seleccionar] A - Altres AMA - Altres manlleus adaptats AMB - Manlleu adaptat del basc AMCa - Manlleu adaptat del català AMD - Manlleu adaptat de l'alemany AME - Manlleu adaptat de l'anglès AMF - Manlleu adaptat del francès AMG - Manlleu adaptat del grec AMI - Manlleu adaptat de l'italià AML - Manlleu adaptat del llatí AMR - Manlleu adaptat del rus AMS - Manlleu adaptat del castellà FCOM - Format per composició FCONV - Format per conversió FCULT - Format per composició culta FLEX - Format per lexicalització FPRE - Format per prefixació FPRSU - Format per prefixació i sufixació FSINT - Format per sintagmació [seleccionar] FSINT - Format per sintagmació FSUF - Format per sufixació FTABR - Format per abreviació FTACR - Format per acronímia FTSIG - Format per siglació FVAR - Format per variació MA - Altres manlleus MB - Manlleu del basc MCa - Manlleu del català MD - Manlleu de l'alemany ME - Manlleu de l'anglès MF - Manlleu del francès MG - Manlleu del grec MI - Manlleu de l'italià ML - Manlleu del llatí MR - Manlleu del rus MS - Manlleu del castellà S - Neologisme semàntic SINT - Neologisme sintàctic Xenisme - Xenisme																					
Pàgina	Número de pàgina de la revista en què apareix el neologisme.																					
Nota (en cas que sigui necessari)	Codi nota <table border="1"> <thead> <tr> <th>☐</th> <th>Identificador</th> <th>Descripció</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>☐</td> <td>1</td> <td>neologisme documentat</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>2a</td> <td>variant ortogràfica de</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>2b</td> <td>escurçament de</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>2c</td> <td>equivalent català</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>2d</td> <td>variant morfològica de</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>2e</td> <td>variant flexiva de</td> </tr> </tbody> </table>	☐	Identificador	Descripció	☐	1	neologisme documentat	☐	2a	variant ortogràfica de	☐	2b	escurçament de	☐	2c	equivalent català	☐	2d	variant morfològica de	☐	2e	variant flexiva de
☐	Identificador	Descripció																				
☐	1	neologisme documentat																				
☐	2a	variant ortogràfica de																				
☐	2b	escurçament de																				
☐	2c	equivalent català																				
☐	2d	variant morfològica de																				
☐	2e	variant flexiva de																				

☐	2f	variant sinònima de
☐	2g	variant sintàctica de
☐	3	possible error
☐	4	neologisme semàntic respecte de
☐	8	context insuficient
☐	9A	altres
☐	9Ra	relatiu a àmbits geogràfics
☐	9Rb	relatiu a noms de persona
☐	9Rc	relatiu a organitzacions
☐	9Rd	relatiu a entitats esportives
☐	9Re	relatiu a entitats culturals
☐	9Rf	relatiu a altres
☐	10	xenisme de
☐	11	calc de

Dades generals del buidatge

Tipus de buidatge: Revistes
Llengua: Català
Àmbit geogràfic: CATALUNYA (Barcelona)
Font: Revista Fedintia
Sistemàtic: Sí
Periodicitat: altres
Tipus de text: Altres
Correcció explícita: No
Nivell de correcció: bo
D. Publicació: 01/04/2010

Dades de la fitxa

Entrada: dieta hipocalòrica
Categoria gramatical: Nom femení
Context: També serà recomanable una suplementació en determinades situacions com són una activitat intel·lectual intensa, estrès, consum habitual de tabac i alcohol (que disminueix l'absorció de determinades vitamines) o en aquelles persones amb patologies gastrointestinals o sotmeses a tractaments medicamentosos (antibiòtics, diürètics, laxants, etc.) o a *dietes hipocalòriques*.

Aspectes tipogràfics: Sense marca tipogràfica
Tipus de neologisme: Format per sintagmació
Pàgina: 19
Codi nota: 1
Nota: neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina
Estat actual: Validada
Comentaris:

Exemple 1: Fitxa completa d'un neologisme, extreta de la plataforma OBNEO.

2. TRACTAMENT DE LES DADES

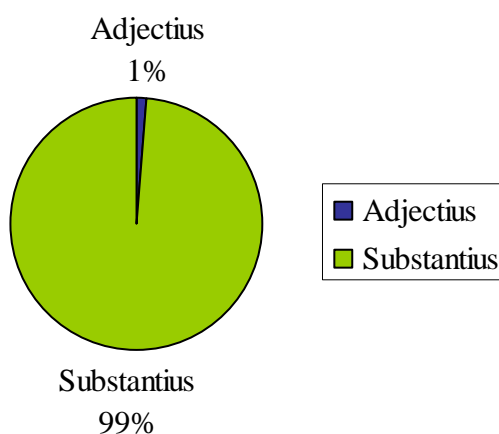
Tots els neologismes mèdics seran introduïts a la Plataforma de treball OBNEO de *l'Observatori de Neologia*, un grup de recerca que analitza el fenomen de l'aparició de paraules noves o neologismes en l'ús, tant pel que fa al català com al castellà. El fet de treballar amb aquesta plataforma em permetrà fer una anàlisi detallada de les dades. En l'anàlisi de les dades em fixaré en els aspectes següents:

- a) els recursos lèxics que s'han utilitzat per a la formació dels neologismes mèdics
- b) la categoria gramatical dels neologismes
- c) els casos de variació ortogràfica i de variació lèxica
- d) si els neologismes estan documentats en una font lexicogràfica especialitzada

2.1 Categoria gramatical

Si ens fixem en la categoria gramatical observarem que gairebé tots els neologismes mèdics que apareixen a les revistes mèdiques de divulgació són substantius. Dels 78 neologismes que formen el meu corpus d'anàlisi, 77 són substantius. De fet, cal recalcar que no és d'estranyar que la gran majoria dels neologismes mèdics que apareixen a la llengua siguin substantius, ja que amb l'avenç de la ciència en general, i més concretament de la Medicina i de la Biologia Humana, sorgeix la necessitat de donar nom a noves malalties i a nous tractaments o fàrmacs.

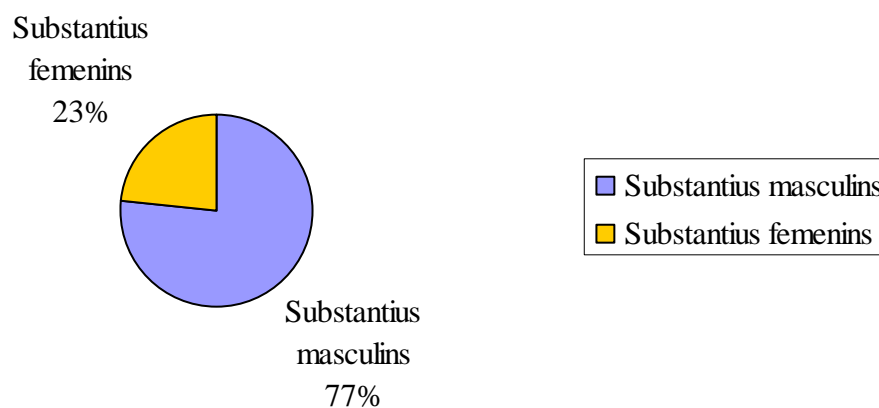
Categoria gramatical dels neologismes

Gràfic 1: Percentatge de neologismes segons la categoria gramatical.

Pel que fa al gènere, podem considerar que la gran majoria dels neologismes mèdics són mots de gènere femení. Així, dels 77 substantius que constitueixen el meu corpus d'anàlisi, 59 corresponen a substantius de gènere femení i 18 a substantius de gènere masculí.

Gènere dels neologismes nominals

Gràfic 2: Percentatge de substantius segons el gènere.

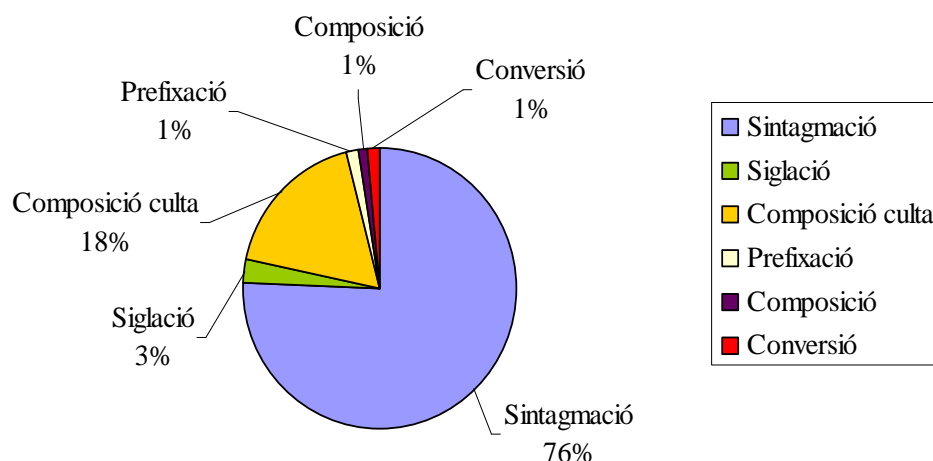
A més a més dels substantius, també he trobat un exemple d'adjectiu, *hematòfag*. Cal tenir en compte que tan sols he trobat un neologisme mèdic que sigui adjectiu, ja que gairebé tots els adjectius de les revistes mèdiques apareixen sempre complementant a un substantiu i, per tant, no es poden analitzar com a adjectius independents, sinó que s'han de considerar un sintagma nominal (nom+adjectiu). Alguns exemples són: *estructura cel·lular*, *hormona sexual*, *descalcificació òssia*, *bulímia nerviosa*, *mucosa intestinal*, *diarrea emotiva*, etc.

Amb relació al context, cal precisar que hi ha neologismes que tendeixen a aparèixer en singular i d'altres, en plural. Així doncs, a l'hora d'entrar els neologismes a la plataforma de treball OBNEO de l'*Observatori de Neologia* he utilitzat el mateix criteri que utilitzen els diccionaris, és a dir, he considerat com a entrada el lema de la paraula.

2.2 Tipus de neologismes

Des del punt de vista formal, podem observar que s'han utilitzat diversos recursos lèxics de formació de paraules. Així doncs, dels 78 neologismes mèdics que formen el meu corpus d'anàlisi, 59 s'han creat per sintagmació, 14 per composició culta, 2 per siglació, 1 per prefixació, 1 per composició i 1 per conversió.

Recursos lèxics de formació dels neologismes mèdics

Gràfic 3: Percentatge dels recursos lèxics de formació dels neologismes mèdics.

He de reconèixer que m'ha sorprès molt que dels 78 neologismes que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball no hi hagués cap exemple de manlleu, ja sigui adaptat o no adaptat. Actualment, el manlleu és considerat un dels principals recursos lèxics de formació de neologismes i, per tant, estava pràcticament convençuda que durant el procés de buidatge de neologismes mèdics trobaria forces exemples de manlleus. No obstant això, el fet de no haver trobat cap exemple de neologisme mèdic manllevat em fa pensar que dins l'àmbit de les ciències de la salut aquest recurs lèxic de formació de paraules no és gaire habitual.

El calc, en canvi, és un recurs lèxic molt important en neologia mèdica. La Medicina, a diferència d'altres ciències com ara la paleontologia o l'arqueologia, és una ciència activa, es a dir, que es troba en un procés constant de desenvolupament a fi de donar resposta a moltes patologies o trastorns que avui en dia encara no tenen curació i a elaborar nous tractaments o fàrmacs. Actualment aquest procés de recerca i innovació mèdica es produeix bàsicament als països anglòfons i, per tant, quan apareix un neologisme mèdic en anglès immediatament es introduït a la resta de llengües, normalment realitzant una traducció literal. La llengua receptora únicament haurà de trobar un nou terme que permeti denominar el nou concepte en els casos en què no sigui possible realitzar una traducció literal. Així doncs, podem considerar que la gran majoria dels termes mèdics del català i del castellà són calcs del terme d'origen anglès com ara *immune system* (*sistema immunològic*), *fibromyalgia* (*fibromiàlgia*), *erectile*

dysfunction (disfunció erèctil), gestational diabetes (diabetis gestacional), rhinorrhea (rinorrea) o allergic rhinitis (rinitis al·lèrgica), entre d'altres.

2.2.1 Sintagmació

Segons les dades del corpus podem observar que la sintagmació és el recurs lèxic de formació de paraules més utilitzat en l'àmbit mèdic, ja que dels 78 neologismes que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball, 59 estan formats per sintagmació. Cal destacar, però, que tot i que per extreure conclusions generals caldria haver realitzat un corpus molt més extens i exhaustiu, l'objectiu d'aquest treball és realitzar una petita aproximació a la neologia mèdica a fi d'observar tendències.

Dins dels neologismes sintagmàtics, l'estructura més habitual és la de N+Adj. Aquest tipus d'estructura és molt útil ja que l'adjectiu permet matisar o especificar el significat del substantiu al qual acompanya. Per exemple, *sistema* és una paraula molt general en Medicina, mentre que *sistema digestiu*, *sistema respiratori* o *sistema cardiovascular* són alguns exemples específics de tipus de sistemes. Aquest tipus de noms que van acompanyats d'un adjectiu especialitzat s'anomenen paratermes, termes paraigües o semitermes. En el meu corpus d'anàlisi he trobat els exemples següents: *radical lliure*, *pell atòpica*, *reacció immunològica*, *tractament d'immunoteràpia*, *flux sanguini*, *reacció d'hipersensibilitat*, *estructura cel·lular*, *funció hepàtica*, *pell àtona*, *estímul sexual*, *sistema immunològic*, *massa muscular*, *cèl·lula epitelial*, *sistema digestiu*, *educació diabetològica*, *tractament homeopàtic* i *sensibilitat dental*. Cal destacar que dels 59 neologismes sintagmàtics que trobem en el corpus d'anàlisi d'aquest treball, una gran majoria, concretament 52, estan formats per un nom seguit d'un d'adjectiu, com ara *cirurgia dermatològica*, *hormona sexual*, *irritació cutània*, *sensibilitat dental*, *cèl·lula epitelial*, etc.

A més a més, també he trobat exemples de neologismes sintagmàtics formats per altres estructures, concretament per un N+N (*metge consultor*), per un N+de+N (*tractament d'immunoteràpia*, *reacció d'hipersensibilitat* i *patologia d'adaptació*), per un N+Adv.+N (*bulímia no purgativa*) i per un N+N+N (*sobrepès tipus pera* i *sobrepès tipus poma*). Cal destacar, però, que aquestes estructures no són gaire recurrents en l'àmbit mèdic, ja que no s'utilitzen amb gaire freqüència i, de fet, tan sols he trobat alguns exemples concrets que segueixin aquesta estructura.

2.2.2 Composició culta

La composició culta també és un procediment lèxic de formació de paraules bastant freqüent per a la creació de vocabulari tècnic i científic, ja que la terminologia i la neologia tècnica i científica sovint es formen a partir de radicals provinents d'una llengua clàssica (llatí o grec). Aquest tipus de compostos presenten la particularitat que el primer element gairebé sempre acaba en *-i* o en *-o*.

Cal tenir en compte que existeixen diversos tipus de compostos cultes. D'una banda, tenim els compostos cultes formats per dos radicals cultes. Aquest tipus de compostos es divideixen en dos tipus: els compostos cultes homogenis són els que estan formats per dos radicals que pertanyen a la mateixa llengua (grec o llatí) i els compostos cultes heterogenis són els que estan formats per un radical de cada llengua, és a dir, per un radical llatí i un radical grec. D'altra banda, hi ha els compostos cultes formats per un radical culte (provinent del grec o del llatí) i una forma patrimonial, o viceversa. Aquest tipus de compostos s'anomenen compostos híbrids.

Tenint en compte aquesta classificació podem considerar que *hematòfag*, *colonocit* i *rinorrea* són compostos cultes homogenis, mentre que *potomania* és un exemple de compost culte heterogeni. Pel que fa als compostos híbrids, he trobat els exemples següents: *termoregulació*, *hipoteràpia*, *equinoteràpia*, *dermocosmètica*, *autoconfiança*, *fibromiàlgia*, *hipercolesterolèmia*, *hiperlipidèmia*, *pol·linosi* i *polimediació*.

Dels 78 neologismes que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball, 14 s'han format per composició culta. A continuació, analitzaré detalladament el significat de cadascun dels radicals cultes utilitzats en els 14 neologismes mèdics, per tal de determinar quin tipus de radicals s'utilitzen més en l'àmbit mèdic, els grecs o els llatins. Per poder portar a terme aquesta anàlisi em basaré en la informació etimològica i semàntica que proporcionen el *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans* (DIEC) i el *Diccionari Enciclopèdic de Medicina* (DEM).

En primer lloc, analitzaré els neologismes que contenen un prefix culte, és a dir, que estan formats per l'estructura següent: [prefix culte + [base]].

Segons el DIEC, *thermo-* és la forma prefixada del mot grec *thermós*, que significa ‘calor’. Així doncs, la *termoregulació* és la capacitat que tenen els éssers vius per regular la calor interna del cos, és a dir, la temperatura corporal. Aquest prefix és molt habitual en Medicina, ja que apareix en molts termes mèdics com ara *termoaeroteràpia*, *termoanestèsia*, *termocauterització*, *termocoagulació*, *termodilució*, *termòmetre*, etc.

Equinoteràpia i *hipoteràpia* són dos mots equivalents semànticament, però no formalment, ja que estan formats per diferents radicals cultes. Segons el DEM, *equino-* és la forma prefixada del mot llatí *equinus*, és a dir, ‘equí’ (referent als cavalls). D’altra banda, si consultem el DIEC observarem que *hipo-* és la forma prefixada del mot grec *híppos*, que significa ‘cavall’. Així doncs, podem afirmar que tant el prefix *equino-* com el prefix *hipo-* signifiquen ‘cavall’ i, per tant, l’*equinoteràpia* i l’*hipoteràpia* són dues modalitats terapèutiques destinades a tractar persones que presenten algun tipus de discapacitat, ja sigui de caràcter físic, cognitiu, sensorial o intel·lectual.

Cal destacar que, segons el DEM, el prefix *equino-* també prové del mot grec *echînos*, que significa ‘eriçó’. Tot i que aquest prefix (amb el significat d’eriçó) ha donat lloc a la creació de molts termes, jo no l’he considerat pertinent en el meu treball, ja que no fa referència a l’àmbit mèdic, sinó a l’àmbit biològic i zoològic. Així doncs, únicament m’he centrat en el sentit d’*equino-* referent als cavalls i, tenint en compte aquest significat, he observat que aquest prefix no és gaire recurrent en Medicina, ja que tan sols ha creat algun terme mèdic com ara *equinisme* i *equinofòbia*.

Tal com apunta el DIEC, *auto-* és la forma prefixada del mot grec *autós*, que significa ‘mateix’. Per tant, l’*autoconfiança* no és res més que la confiança que un individu té en si mateix. Cal destacar que aquest prefix és molt recurrent en l’àmbit mèdic, ja que ha donat lloc a la formació de molts termes mèdics com ara *autoanàlisi*, *autoanticòs*, *autoantigen*, *autoagressió*, *autoal·lèrgia*, *autovacuna* o *autovaccinació*, entre d’altres.

El prefix *dermo-* és una variant ortogràfica del prefix *dermato-*, ja que si busques *dermo-* al DIEC et remet a *dermato-*. Així, *dermato-* és la forma prefixada del mot grec *dérma dérmatos*, que significa ‘pell’. La *dermocoscètica*, per tant, és la tècnica de preparar i aplicar productes cosmètics a la pell. El prefix *dermato-* (amb les seves variants *dermat-*, *dermo-*, *derm-* o *derma-*) també és molt habitual en l’àmbit mèdic, ja

que ha donat lloc a la creació de molts termes mèdics com ara *dermatologia*, *dermatitis*, *dermatosi*, *dermatocel·lulitis*, *dermatocniosi*, *dermatoscòpia*, etc.

Hipercolesterolèmia i *hiperlipidèmia* també són dos exemples de compostos híbrids formats per un prefix culte i una forma patrimonial. Segons el DEM, *hiper-* és la forma prefixada del mot grec *hypér*, que significa ‘en excés’. Així doncs, la *hiperlipidèmia* és l’augment dels nivells de lípids a la sang per sobre dels que són considerats normals i la *hipercolesterolèmia* és l’augment excessiu dels nivells de colesterol a la sang. Aquest prefix és molt habitual en Medicina, ja que apareix en molts termes mèdics com ara *hipertensió*, *hipertròfia*, *hipervitaminosi*, *hiperadrenalisme*, *hiperadenosi*, *hiperàfia* o *hiperalbuminèmia*, entre d’altres.

Segons el DEM, *poli-* és la forma prefixada del mot grec *polýs*, que significa ‘molt’. Així doncs, la *polimediació* és la presa simultània de múltiples fàrmacs diferents per part del mateix pacient. Aquest prefix també és molt productiu en Medicina, ja que s’usa en nombrosos termes mèdics com ara *poliadenoma*, *poliadenomatosi*, *poliadenopatia*, *poliadenosi*, *polialgèsia*, *poliangiïtis*, *poliartritis*, *poliavitaminosi*, etc.

El terme *fibromiàlgia* també és un exemple de compost híbrid, ja que està format pel prefix culte (*fibro-*) i el mot *miàlgia*. *Fibro-* (*fibri-*) és la forma prefixada del mot llatí *fibra*, que vol dir ‘fibra’. D’altra banda, si ens fixem en el mot *miàlgia* observarem que està format per la unió de dos radicals cultes. Així, tal com recull el DEM, *mio-* (*mi-*) és la forma prefixada del mot grec *mus* que significa ‘múscul’ i *-àlgia* és la forma sufixada del mot grec *álgos*, que denota ‘dolor’. Per tant, a partir de la informació anterior podem deduir que la *fibromiàlgia* és una síndrome caracteritzada per la presència de dolor muscular crònic. El prefix *fibro-* també és força habitual en Medicina, ja que apareix en molts termes mèdics com ara *fibroangioma*, *fibroatròfia*, *fibrocalcari*, *fibrocarcinoma*, *fibrobronquitis*, *fibrologia*, *fibroadipós*, *fibrocromatologia*, *fibroide*, etc.

En segon lloc, analitzaré detalladament els neologismes que contenen un sufix culte, és a dir, que estan formats per l’estructura següent: [[base] + sufix culte].

Segons el DIEC, el sufix *-osi* és la forma sufixada del grec *-ôsis*, que denota ‘un procés, una condició o un estat, especialment de caràcter anormal o patològic’. Així doncs, la

pol·linosi és una reacció al·lèrgica o una alteració del cos deguda al pol·len. Aquest sufix és molt utilitzat en Medicina, ja que apareix en nombrosos termes mèdics com ara *acidosi*, *adenosi*, *adiposi*, *albuminosi*, *trombosi*, *tuberculosi*, *virosi*, etc.

Per últim, analitzaré els neologismes formats per la unió de dos radicals cultes. Cal tenir present que el significat d'aquests mots no és gens transparent i, per tant, convé conèixer el significat de cadascun dels radicals que formen el mot per poder deduir o entendre el significat general del terme, que gairebé sempre és la suma del significat dels dos radicals. Quant a aquest tipus de compostos cultes, concretament he trobat els exemples següents: *hematòfag*, *potomania*, *colonocit* i *rinorrea*.

Segons el DIEC, el prefix *hemato-* (i les seves variants *hemat-*, *hema-*, *hemo-* o *hem-*) és la forma prefixada del mot grec *haîma haímatos*, que vol dir 'sang'. D'altra banda, el sufix *-fag* és la forma sufixada del mot grec *-phagos*, que vol dir 'menjar'. Per tant, tenint en compte aquesta informació podem deduir que *hematòfag* és un adjectiu que denota 'que s'alimenta de sang'. El prefix *hemato-* és molt productiu en Medicina, ja que ha donat lloc a la formació de bastants termes mèdics com ara *hemologia*, *hemòlisi*, *hemàtic*, *hematia* o *hemoaglutinació*, entre d'altres. Contràriament, el sufix *-fag* no és gens productiu en aquest àmbit, però sí que és força habitual en altres branques del coneixement com ara la Biologia i la Zoologia. Dins d'aquestes disciplines, aquest sufix ha permès crear alguns termes com ara *entomòfag*, *copròfag*, *acridòfag*, *antropòfag*, *zoòfag* o *antòfag*.

Si ens fixem en el terme *potomania* observarem que també està format per dos radicals cultes (*poto-* i *-mania*). *Poto-* és la forma prefixada del mot llatí *poto-* que significa 'beure' i *-mania* és la forma sufixada del mot grec *manía* que vol dir 'mania o bogeria'. Així doncs, la *potomania* és una patologia caracteritzada per la necessitat exagerada de beure. Cal destacar que *poto-* no és gens productiu en l'àmbit mèdic, ja que no he trobat cap altre terme mèdic que contingui aquest prefix.

El terme *colonocit* també és un exemple clar de compost culte. Des del punt de vista formal, aquest mot s'ha creat a partir de la unió de dos radicals cultes (*colono-* i *-cit*). Segons el DEM, *colono-* (i les seves variants *colo-* i *colon-*) és la forma prefixada del mot grec *kolon*, que significa 'relació amb el còlon'. Cal tenir en compte que aquest

prefix no apareix documentat al DIEC, la qual cosa ens indica que es tracta d'un prefix culte que no és propi del lèxic comú, sinó que tan sols s'utilitza en l'àmbit mèdic. D'altra banda, tal com defineix el DIEC, *-cit* és la forma sufixada del mot grec *kýtos*, que vol dir 'cèl·lula'. Per tant, a partir d'aquesta informació podem deduir que *colonocit* és un adjectiu que denota 'relatiu a les cèl·lules del còlon'. Novament ens trobem davant de dos radicals cultes molt productius en Medicina. El prefix *colono-* ha generat nous termes com ara *colonoscòpia*, *colopatia*, *colopèxia*, *colopexotomia* o *coloptosi*, entre d'altres, mentre que el sufix *-cit* ha donat lloc a noves unitats lèxiques com ara *leucòcit*, *eritròcit*, *espermatòcit*, *adipòcit*, *trombòcit*, *astròcit*, etc.

L'últim exemple de compost culte que he trobat és el mot *rinorrea*, format pel prefix *rino-* i el sufix *-rrea*. Tal com defineix el DEM, *rino-* (*rin-*) és la forma prefixada del mot grec *rhis rhinós*, que significa 'nas' i *-rrea* és la forma sufixada del mot grec *rhoia*, que vol dir 'flux'. La *rinorrea*, per tant, és el flux de les fosses nasals. En aquest cas, també ens trobem davant de dos radicals cultes bastant utilitzats en l'àmbit mèdic, tal com podem observar en els exemples següents: *rinobi*, *rinitis*, *rinodímia*, *rinodínia*, *rínic*, *rinoedema*, *menorrea*, *amenorrea*, *amniorrea*, *leucorrea*, etc.

A partir de l'anàlisi anterior podem pressuposar que els radicals cultes més recurrents en Medicina són els que provenen del grec, i dic pressuposar i no afirmar ja que el cert és que no tenim prou exemples per poder determinar amb tota seguretat que aquesta sigui la regla general. Tot i això, he de dir que m'ha sorprès molt que dels divuit radicals cultes que he analitzat únicament hagi trobat tres exemples de radicals llatins, concretament els prefixos *equino-*, *fibro-* i *poto-*, ja que preveia que hi hauria més equilibri entre el nombre de radicals grecs i el nombre de radicals llatins. També m'ha sobtat molt observar que gairebé tots els radicals cultes que he analitzat són molt productius per a la creació de termes mèdics.

2.2.3 Siglació

Segons les dades del meu corpus d'anàlisi podem observar que la siglació tampoc és un recurs lèxic gaire habitual per a la formació de noves unitats lèxiques pertanyents a la Medicina o a les ciències de la salut en general, ja que dels 78 neologismes mèdics que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball, tan sols he trobat dos exemples de neologismes formats per siglació, concretament *pH* i *TCA*.

D'una banda, la sigla pH és l'escurçament de *pondus Hydrogenium* o de *potentia Hydrogenium*, que literalment significa 'pes o potencia de l'hidrogen'. Així doncs, el pH és una mesura que indica la concentració d'ions d'hidroni que hi ha en una determinada substància i comprèn una escala de valors que va de l'1 (més àcid) al 14 (més alcalí). Aquesta sigla és molt recurrent en algunes disciplines com ara la Química o la Biologia, però també és bàsica en l'àmbit de les ciències de la salut. A l'interior del cos humà l'equilibri entre el que és àcid i el que és alcalí és bàsic, ja que hi ha algunes funcions de l'organisme que tan sols es produeixen en uns determinats nivells d'acidesa o d'alcalinitat. Per això, és molt important que el pH de l'organisme estigui equilibrat, ja que un petit desequilibri del pH pot repercutir notablement en les funcions vitals de l'organisme.

D'altra banda, la sigla TCA és l'escurçament de trastorns de la conducta alimentària, popularment coneguts com a trastorns alimentaris, i fa referència al conjunt de patologies que afecten els hàbits alimentaris d'algunes persones com ara l'anorèxia o la bulímia, entre d'altres.

2.2.4 Prefixació

Pel que fa al terme *antienvelliment* veiem que està format tan per prefixació com per sufixació. Cal tenir en compte, però, que no es tracta d'un mot parasintètic, ja que aquest tipus de mots estan formats per l'addició simultània d'un prefix i d'un sufix, de manera que sense un dels afixos el mot és inexistent a la llengua. En el cas del mot *antienvelliment*, en canvi, si traiem el prefix *anti-*, el mot resultant (*envelliment*) continua existint. Quant als neologismes que estiguin formats per més d'un recurs lèxic de formació de paraules, com en el cas d'*antienvelliment*, sempre considerarem com a principal l'últim recurs que s'hagi utilitzat. Així doncs, en aquest cas sembla evident que del verb *envellir* s'ha format el substantiu *envelliment* i, a continuació, a aquest substantiu se li ha adjuntat el prefix de negació *anti-* per formar *antienvelliment*. Tenint en compte això, considerarem que el mot *antienvelliment* és un neologisme mèdic format per prefixació.

Segons el DIEC, el prefix *anti-* indica oposició o inverteix el sentit del radical al qual s'adjunta. Així, si *envelliment* fa referència a l'acció d'envellir, el mot *antienvelliment* indica el significat contrari, és a dir, l'acció de no envellir. Aquest prefix és molt

utilitzat en Medicina, i més concretament en Farmàcia, per fer referència a un medicament o a una substància que prevé el que indica la base lèxica. Així, per exemple, un *antiàlgic* és un medicament que prevé l'*àlgia*, és a dir, el dolor d'un òrgan o d'una regió. Alguns exemples d'aquest tipus de neologismes mèdics són: l'*antial·lèrgic* (que prevé l'al·lèrgia), l'*antivariolós* (que prevé la verola), l'*antiveneri* (que prevé el verí), l'*antiverminós* (que combat els cucs) o l'*antivíric* (que combat els virus).

2.2.5 Conversió

Si ens fixem en el terme *mucolític* observarem que està format per dos radicals cultes (*muco-* i *-lis*). Tal com defineix el DIEC, *muco-* és la forma prefixada del mot llatí *mucus*, que significa 'moc' o 'membrana mucosa' i *liso-* [*lisi-* o *lis-*] és la forma prefixada del mot grec *lysis*, que significa 'dissolució'. Així doncs, la *mucòlisi* és la dissolució del moc. A continuació, aquest compost s'ha convertit en l'adjectiu *mucolític* a partir de la unió del sufix adjectival *-ic* a la base lèxica *mucòlisi*. No obstant això, en el corpus d'anàlisi del meu treball *mucolític* no és un adjectiu, sinó que és substantiu que fa referència a 'la substància que té la propietat de dissoldre la mucosa'. Es tracta, per tant, d'un cas clar de conversió, ja que el neologisme s'ha format a partir d'un canvi de categoria gramatical sense modificació de la base lèxica.

2.2.6 Composició

A diferència de la composició culta, la composició pròpia no és un recurs lèxic de formació de termes gaire habitual en Medicina, ja que dels 78 neologismes mèdics que constitueixen el corpus d'anàlisi d'aquest treball únicament he trobat un exemple de neologisme mèdic format per composició.

Podem considerar que el terme *aromateràpia* és un compost patrimonial, ja que està format per la unió de dos mots existents en la llengua catalana (*aroma+teràpia*). Aquest compost està format per l'estructura N+N i, de fet, no és d'estranyar ja que es tracta de l'estructura més productiva en català. Tot i que aquest terme no apareix documentat ni al *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans* ni al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, el seu significat és molt transparent ja que correspon a la suma de significats dels dos mots que formen el compost. Així, a partir del significat d'*aroma* i de *teràpia* podem deduir que l'*aromateràpia* és una pràctica terapèutica que consisteix a aplicar a

la pell olis essencials provinents de plantes aromàtiques per tal de millorar la salut física i emocional de l'organisme.

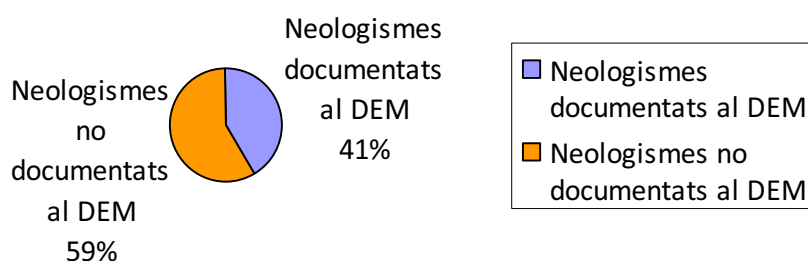
Tot i que el mot *aromateràpia* és un terme relativament modern, cal tenir en compte que l'ús d'olis essencials es remunta a l'antiguitat, ja que alguns estudis han confirmat que els egipcis, els grecs i els indis ja utilitzaven olis essencials per combatre malalties, curar ferides o alleujar el dolor.

2.3 Documentació dels neologismes

En aquest treball també pretenc analitzar els neologismes mèdics segons el registre, és a dir, determinar el grau d'especialització dels diversos neologismes mèdics. Per això, comprovaré si els 78 neologismes mèdics que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball apareixen documentats en una font lexicogràfica especialitzada, concretament al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina de l'Enciclopèdia Catalana*. Això em permetrà observar si les revistes mèdiques de divulgació contenen termes mèdics generals o termes mèdics molt especialitzats i, a més a més, també em servirà per determinar si cal que els destinataris tinguin coneixements de Medicina o no per poder entendre el contingut de les principals revistes de divulgació.

Si ens fixem en les dades del corpus veiem que dels 78 neologismes mèdics que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball, 32 estan documentats al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*. Es tracta, per tant, d'un percentatge força equilibrat.

Documentació dels neologismes en una font lexicogràfica especialitzada

Gràfic 3: Percentatge de neologismes documentats al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina* (DEM).

Cal destacar que m'ha sorprès molt que gairebé la meitat dels neologismes mèdics del meu corpus d'anàlisi estiguin documentats al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, ja que com que he analitzat revistes mèdiques de divulgació, adreçades al públic general, i no publicacions d'un alt nivell d'especialització, adreçades a experts en Medicina, pressuposava que la gran majoria dels neologismes mèdics serien propis del lèxic comú i, per tant, serien massa generals per aparèixer documentats en una font lexicogràfica d'especialitat.

Els 32 neologismes mèdics que he trobat documentats al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina* són els següents: *pH*, *cèl·lula morta*, *radical lliure*, *dermatitis atòpica*, *dieta hipocalòrica*, *hematòfag*, *pol·linosi*, *termoregulació*, *cirurgia dermatològica*, *rinitis al·lèrgica*, *vacuna antitetànica*, *reacció d'hipersensibilitat*, *hormona sexual*, *mucolític*, *potomania*, *polidípsia psicogènica*, *bulímia nerviosa*, *hepatitis vírica*, *hiperlipidèmia*, *hipercolesterolèmia*, *cèl·lula epitelial*, *mucosa nasal*, *rinorrea*, *sèrum fisiològic*, *diabetis gestacional*, *educació diabetològica*, *sistema digestiu*, *fibromiàlgia*, *trastorn bipolar*, *metge consultor*, *medicina interna* i *aturada cardíaca*.

Pel que fa al grau d'especialització de la neologia mèdica podem determinar que les revistes mèdiques de divulgació adreçades al gran públic utilitzen molts neologismes mèdics generals (propis del lèxic comú), així com també bastants neologismes mèdics especialitzats, utilitzats únicament en l'àmbit de la Medicina i de les ciències de la salut.

Els neologismes mèdics generals són termes coneguts i habituals entre la població i, per tant, no cal que apareguin recollits en una font lexicogràfica d'especialitat. Alguns exemples d'aquest tipus de termes són: *autoconfiança*, *dolor muscular*, *mucosa nasal*, *irritació cutània*, *sistema digestiu*, *pomada antiinflamatòria* o *aturada cardíaca*, entre d'altres. No obstant això, en el meu corpus d'anàlisi també he trobat alguns exemples de neologismes mèdics que no apareixen documentats al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina* i que, com a possible destinatària de qualsevol de les revistes mèdiques de divulgació que trobem accessibles a les farmàcies, considero que formen part d'un alt nivell d'especialització. Alguns exemples són: *astènia primaveral*, *bulímia purgativa*, *bulímia no purgativa*, *sobrepès tipus pera*, *sobrepès tipus poma*, *autoanàlisi glucèmica*, *diarrea emotiva*, etc. Cal destacar que tot i que la majoria d'aquests neologismes mèdics apareixen acompanyats d'una breu explicació entre parèntesis o entre cometes per tal

que els destinataris puguin entendre el significat d'aquests termes, crec que haurien d'aparèixer documentats en una font lexicogràfica especialitzada.

Si ens fixem en els neologismes mèdics del meu corpus d'anàlisi documentats al DEM observarem que la gran majoria són termes mèdics d'un alt nivell d'especialització com ara *polidípsia psicogènica*, *potomania*, *bulímia nerviosa*, *radical lliure*, *termoregulació*, etc. Des del punt de vista semàntic, aquest tipus de termes no són gens transparents i, per tant, cal tenir coneixements de Medicina per poder entendre cadascun d'aquests conceptes. Així doncs, crec que és necessari que aquests conceptes apareguin documentats en una font lexicogràfica especialitzada, ja que els destinataris d'una revista mèdica de divulgació no són experts en Medicina i, per tant, de ben segur que no coneixeran el significat de tots aquests termes. També m'he fixat que hi ha altres termes, com ara *pH*, *hormona sexual*, *mucosa nasal*, *sistema digestiu* o *aturada cardíaca* que, tot i que apareixen recollits al *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*, considero que són termes prou coneguts entre la població i, per tant, n'hi hauria prou amb què apareguessin documentats al *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*.

En conclusió, crec que cal partir de la base que les revistes mèdiques de divulgació no van adreçades a experts o a professionals en Medicina, sinó al públic general. Per això, cal que estiguin redactades utilitzant un llenguatge planer i una terminologia mèdica no gaire especialitzada. En el cas que hi apareguin termes mèdics molt especialitzats cal acompanyar-los sempre d'una breu explicació per tal que els destinataris entenguin el significat d'aquests termes.

2.4 Variació ortogràfica i variació lèxica

L'última fase d'aquest treball ha consistit a analitzar si els termes mèdics del meu corpus d'anàlisi presenten variació de tipus ortogràfic o de tipus lèxic. Entenem que dos mots presenten variació ortogràfica quan entre ells únicament hi ha una petita diferència de tipus ortogràfic com ara un accent, una lletra que canvia, etc., mentre que dues paraules presenten variació lèxica quan són equivalents semànticament, però no formalment.

Per poder observar els casos de variació ortogràfica i de variació lèxica m'he basat en els termes del meu corpus d'anàlisi, així com també en la informació semàntica que

m'ha proporcionat el *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*. Així, si el DEM recollia algun sinònim per a algun dels neologismes mèdics que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball també he decidit incloure'l.

Després d'analitzar un per un tots els neologismes mèdics del meu corpus d'anàlisi m'he adonat que no hi ha cap cas de variació ortogràfica, però sí forces exemples de variació lèxica, tal com mostra la taula següent.

Variació lèxica
<i>Equinoteràpia / equitació terapèutica / hipoteràpia</i>
<i>Trastorn alimentari / trastorn de conducta alimentària / TCA</i>
<i>Potomania / polidípsia psicogènica / polidípsia primària</i>
<i>Aromateràpia / medicina aromàtica / aromateràpia medicinal</i>
<i>Hiperlipidèmia / hiperlipèmia</i>
<i>Diabetis gestacional / diabetis mellitus de l'embaràs</i>
<i>Fibromiàlgia / fibrositis</i>

Cal destacar que la variació lèxica sovint sorgeix de la necessitat d'adequar o acostar el llenguatge a la situació comunicativa, és a dir, als destinataris, i també mostra una vacil·lació en la denominació. Els llenguatges d'especialitat, com ara el llenguatge mèdic, estan formats per una gran quantitat de termes propis d'un grau d'especialització elevat. És evident que els coneixements mèdics d'un metge o d'un professional de l'àmbit sanitari i els d'un pacient o d'un simple lector no són els mateixos. Així doncs, les revistes mèdiques de divulgació adreçades al gran públic sovint han sentit la necessitat d'expressar els continguts utilitzant un llenguatge mèdic més planer i més accessible per als seus destinataris. Aquesta necessitat ha permès la creació de termes mèdics més propers al lèxic comú i, per tant, ha donat a la variació lèxica.

Un exemple clar és la variació lèxica que hi ha entre els termes *TCA*, *trastorn de conducta alimentària* i *trastorn alimentari*. Per a un metge o un professional de l'àmbit sanitari la sigla *TCA* és tan coneguda com ho és per a qualsevol lector la sigla *SIDA*, ara bé, per als destinataris d'una revista mèdica de divulgació la sigla *TCA* no és gens transparent. Així doncs, va sorgir la necessitat d'acompanyar la sigla *TCA* de la seva

forma desenvolupada per tal que els lectors n'entenguessin el significat. Més tard, als *trastorns de conducta alimentària* se'ls ha acabat anomenant *trastorns alimentaris* per tal d'economitzar la llengua. Per tant, podem considerar que mentre que *TCA* és un terme mèdic d'un elevat grau d'especialització, el terme *trastorn alimentari* és propi del lèxic comú.

Un altre exemple que m'agradaria destacar és la variació lèxica que hi ha entre els termes *diabetis gestacional* i *diabetis mellitus de l'embaràs*. Tot i que probablement s'entén que es tracta d'un tipus de diabetis que apareix durant l'embaràs, cal destacar que en l'àmbit de la divulgació és molt més freqüent el terme *embaràs* que no pas el terme *gestació* i, en conseqüència, podem considerar que el terme *diabetis gestacional* correspon a un registre mèdic elevat, mentre que *diabetis mellitus de l'embaràs* és el terme que s'utilitza en la majoria de revistes mèdiques de divulgació adreçades al públic general.

Per últim, també cal tenir en compte la variació que hi ha entre *fibromiàlgia* i *fibrositis*. El mot *miàlgia* és un compost culte que està format per *mio-* i *-àlgia*, i que significa 'dolor muscular'. Així, mentre que en el lèxic comú parlem de *dolor muscular*, els experts en Medicina parlen de *miàlgia*. D'altra banda, el terme *fibrositis* està format pel prefix *fibro-* (que significa 'fibres musculars') i el sufix *-itis*. Aquest sufix és molt conegut per al públic general, ja que apareix en nombrosos termes mèdics habituals com ara *faringitis*, *laringitis*, *otitis*, *tendinitis*, etc. Podem pressuposar, per tant, que mentre que les revistes especialitzades en Medicina utilitzen el terme *fibromiàlgia*, les revistes mèdiques de divulgació adreçades al gran públic usen el terme *fibrositis*, que és més transparent.

Cal destacar, però, que no tots els exemples de variació lèxica sorgeixen de la necessitat d'adequar-se al nivell de comprensió del pacient. Així, entre els termes *potomania* o *polidípsia psicogènica* i entre els termes *hiperlipidèmia* o *hiperlipèmia* la variació denominativa no respon al nivell d'especialització, sinó simplement a la pròpia variació o sinonímia que caracteritza a tots els llenguatges d'especialitat.

En conclusió, podem afirmar que tot i que en l'àmbit mèdic és molt habitual que hi hagi variació lèxica per tal d'adequar-se al nivell de comprensió i d'especialització dels

pacients o dels destinataris d'una revista de divulgació adreçada al gran públic, sovint també trobem exemples de termes sinònims que no segueixen aquest criteri, sinó que simplement responen a pròpia vacil·lació denominativa que té el llenguatge.

3. CONCLUSIONS

Després de buidar els neologismes d'algunes revistes mèdiques de divulgació adreçades al gran públic i d'analitzar amb detall les dades, he obtingut les conclusions següents:

En primer lloc, m'he adonat que els principals recursos de formació de nous termes que utilitzen les revistes mèdiques de divulgació adreçades al gran públic són la sintagmació i la composició culta. Quant a la sintagmació, l'estructura més habitual és, sens dubte, la de nom seguit d'adjectiu, mentre que pel que fa a la composició culta la majoria dels exemples que formen el corpus d'anàlisi d'aquest treball són compostos híbrids. També cal tenir en compte que els radicals cultes més recurrents en Medicina són els que provenen del grec, ja que gairebé no he trobat exemples de neologismes mèdics formats per radicals cultes llatins. Amb relació als recursos de formació de nous termes mèdics he de reconèixer que m'ha sorprès molt que gairebé no s'utilitzin altres recursos lèxics com ara la prefixació, la sufixació i la composició, molt habituals per a la creació de lèxic comú.

En segon lloc, he observat que dins l'àmbit mèdic el manlleu és un procediment de formació de neologismes gairebé nul. No obstant això, hi ha una forta presència de calcs, ja que actualment el procés de recerca i innovació mèdica es produeix als països anglòfons i, per tant, quan apareix un neologisme mèdic en anglès immediatament es trasllada a la resta de llengües a través d'una traducció literal. Així doncs, podem considerar que la gran majoria dels termes mèdics del català i del castellà són calcs del terme d'origen anglès.

En tercer lloc, cal recalcar que amb relació al grau d'especialització dels termes, les revistes mèdiques de divulgació adreçades al gran públic utilitzen molts neologismes mèdics generals (propis del lèxic comú), així com també forces neologismes mèdics especialitzats (propis de l'àmbit de la Medicina i de les ciències de la salut). Malgrat tot, cal destacar que no és necessari que els receptors tinguin coneixements de Medicina per poder entendre el significat dels termes mèdics que apareixen en aquest tipus de revistes, ja que els termes especialitzats gairebé sempre apareixen acompanyats d'una breu explicació entre parèntesis o entre cometes a fi de facilitar la comprensió dels receptors. En general, però, aquest tipus de revistes haurien de procurar utilitzar un llenguatge planer i una terminologia mèdica no gaire especialitzada.

Finalment, cal tenir en compte que no he trobat cap exemple de variació ortogràfica, però sí forces termes mèdics que presenten variació lèxica. Aquest tipus de variació gairebé sempre sorgeix de la necessitat d'adequar o acostar el llenguatge a la situació comunicativa, tot i que en alguns casos únicament es deu a la pròpia vacil·lació lèxica o denominativa que presenta el llenguatge.

No m'agradaria acabar aquest treball sense remarcar que la Medicina, a diferència d'altres disciplines com ara la paleontologia i l'arqueologia, és una ciència activa, és a dir, que es troba en un procés constant de desenvolupant a fi de donar resposta a moltes patologies i trastorns que avui en dia encara no tenen curació i a descobrir nous medicaments o fàrmacs. Aquest treball tan sols presenta una petita pinzellada sobre la neologia mèdica, però el cert és que es tracta d'un tema d'estudi molt ampli i interessant, ja que la Medicina és una de les disciplines científiques més influents en el món de la neologia.

4. BIBLIOGRAFIA

- Cabré, M. T. (1992). *La terminologia. La teoria, els mètodes, les aplicacions*. Primera edició. Barcelona: editorial Les Naus d'Empúries.
- Cabré, M. T. [et al]. (2002). *Lèxic i Neologia*. Primera edició. Barcelona: Observatori de Neologia, Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra.
- Consorci sanitari integral. (2010). *SALUT al BARRI. La revista del vostre centre de salut*. Núm. 19. 7 pàgines.
- Enciclopèdia Catalana. (1997-2010). *Diccionari Enciclopèdic de Medicina*. [en línia]. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. C/ Josep Pla, 95. [Consulta: maig i juny de 2010].
- Estopà, R. (coord.); Battaner, M. P. [et al]. (2006). *Parlant de llengua amb nens i nenes*. Primera edició. Barcelona: GRAÓ.
- Farmàcies Ecoceutics, SL. (2010). *Ecovital. La revista de farmàcies ecoceutics*. Núm. 05. 26 pàgines.
- Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana*. [en línia]. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. C/ del Carme, 47. [Consulta: maig de 2010].
- Podium Edicions, SL. (2010). *Fedintia. La revista de les farmàcies*. Núm. 6. 42 pàgines.

ANNEXOS

Llistat de neologismes mèdics

20/06/2010

1. antienvelliment

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

Antienvelliment: Alguns productes, gràcies als seus ingredients, minimitzen o eviten els signes d'envelliment (com l'aparició d'arrugues, taques, pèrdua d'elasticitat, etc.).

Aspectes tipogràfics:

nga (Negreta)

Tipus de neologisme:

FPRE (Format per prefixació)

Codi nota:

8

Nota:

context insuficient, ja que forma part d'una enumeració.

2. aromateràpia

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'*aromateràpia*

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FCOM (Format per composició)

Codi nota:

8

Nota:

context insuficient, ja que forma part d'un títol

3. aromateràpia medicinal

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'*aromateràpia medicinal* empra productes obtinguts de la pressió en fred (essències) o de la destil·lació (olis essencials)

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

4. artèria peniana

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Les *artèries penianes* són les primeres en danyar-se a causa del seu petit calibre, per la qual cosa durant l'estimulació sexual la quantitat de sang que arriba al penis és insuficient, i es redueix la capacitat d'aconseguir una erecció.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

5. astènia primaveral

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

És el cas de la gent que pateix al·lèrgia, una afeció que el Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona defineix com "una reacció immunològica específica de l'organisme cap a una substància normalment inofensiva", i de les persones propenses a presentar *astènia primaveral*, "una sensació de debilitat i manca de vitalitat, tant física com intel·lectual, que redueix la capacitat per treballar i, fins i tot, per realitzar les tasques més senzilles".

Aspectes tipogràfics:

nga (Negreta)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

6. aturada cardíaca

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Salut al Barri

D. Publicació:

01/02/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Un box amb capacitat d'atenció a l'*aturada cardíaca*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1/8

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina; context insuficient

7. autoanàlisi glucèmica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'*autoanàlisi glucèmica* permet vigilar-se, un mateix, els nivells de glucosa en sang.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

8. autoconfiança

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La relació que es crea entre terapeuta, animal i pacient és molt positiva per millorar l'autoestima, l'afectivitat i la sociabilitat. A més, permet potenciar l'*autoconfiança*, la seguretat i la comunicació.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

Nota:

9. bulímia nerviosa

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

10. bulímia no purgativa

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Bulímia nerviosa

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1/8

Nota:

neologisme documentat en el Diccionari Enclopèdic de Medicina; context insuficient ja que forma part d'un títol.

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

El malalt menja tot el que vol de manera compulsiva i sense donar importància a les calories, però intenta compensar la ingesta -i el sentiment de culpa- amb certes pràctiques: vomitant o consumint laxants (bulímia purgativa), o realitzant exercici físic excessiu o períodes de dejuni (*bulímia no purgativa*).

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

11. bulímia purgativa **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

El malalt menja tot el que vol de manera compulsiva i sense donar importància a les calories, però intenta compensar la ingesta -i el sentiment de culpa- amb certes pràctiques: vomitant o consumint laxants (*bulímia purgativa*), o realitzant exercici físic excessiu o períodes de dejuni (bulímia no purgativa).

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

12. cèl·lula epitelial **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Funció tròfica, estimula la proliferació de les *cèl·lules epitelials* de l'intestí i modula les cèl·lules del sistema immune.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

13. cèl·lula morta **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

14. cirurgia dermatològica **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La base d'una pell sana és seguir una higiene correcta. A més de rentar-la amb sabó (preferiblement un que respecti el nostre pH), és important exfoliar-la periòdicament per retirar l'acumulació de *cèl·lules mortes*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

f (Nom femení)

Context:

A part de les solucions cosmètiques que es poden trobar a la farmàcia, que permeten mantenir una pell sana, prevenir i tractar determinades afeccions, existeixen altres opcions per posar fi als problemes cutanis. És el cas de la *cirurgia dermatològica*, una iniciativa adreçada a pacients que necessiten la intervenció per motius de salut.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

15. colonocit

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

Funció nutritiva i metabòlica, com a font d'energia dels *colonocits*, afavoreix l'absorció de determinats minerals i la producció de vitamines.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

Nota:

16. dermatitis atòpica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La *dermatitis atòpica* causa picor i erupcions a diferents parts del cos. Per tractar-la calen productes específics, respectuosos amb la pell.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

17. dermocosmètica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Dermocosmètica

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

18. descalcificació òssia

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Per aconseguir-ho, restringeixen l'alimentació (deixen de menjar certs aliments o se salten àpats), fet que comporta l'aparició de signes evidents de malnutrició, com caiguda de cabell, mareig, fred, estrenyiment, alteració

Codi nota:

8

Nota:

context insuficient, ja que forma part d'un títol

del cicle menstrual, *descalcificació òssia*, problemes cardíacs, etc.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

19. [diabetis gestacional](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'autoanàlisi glucèmica és indispensable per a tots els pacients tipus 2 tractats amb insulina i totes les pacients amb *diabetis gestacional*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

20. [diarrea emotiva](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'estrès, una patologia del nostre temps, provoca símptomes psíquics (alteració del son, irritabilitat, dificultat de concentració, nerviosisme, tristor) i físics (alteracions digestives com ara *diarrees emotives*, nus a l'estòmac que ens impedeix menjar, cefalees, fatiga, tremolors).

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

21. [dieta hipocalòrica](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

També serà recomanable una suplementació en determinades situacions com són una activitat intel·lectual intensa, estrès, consum habitual de tabac i alcohol (que disminueix l'absorció de determinades vitamines) o en aquelles persones amb patologies gastrointestinals o sotmeses a tractaments medicamentosos (antibiòtics, diürètics, laxants, etc.) o a *dietes hipocalòriques*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

22. [disfunció erèctil](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Els problemes d'erecció són trastorns freqüents. A Espanya, el 19% dels homes té algun grau de *disfunció erèctil*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

23. dolor muscular

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

Els afectats solen patir *dolor muscular*, fatiga, irritació crònica de la gola i del paladar, petites ruptures vasculars sota els ulls, pèrdua de l'esmalt de les dents i arrodoniment de la cara provocada per les glàndules salivals.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

24. educació diabetològica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'autoanàlisi és una eina que dóna una informació essencial, però no és un objectiu en ella mateixa, si no va acompanyada d'*educació diabetològica* no només no tindrà valor sinó que tindrà poc efecte sobre el control glucèmic.

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

25. equinoteràpia

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'*equinoteràpia* també pot resultar útil per a persones que no presenten discapacitats, ja que els beneficis de practicar exercicis amb cavalls permeten treballar la tolerància, la sensibilitat, la comprensió i la sociabilitat.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

Nota:

26. equitació terapèutica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Un instructor en *equitació terapèutica* i un professional de la salut mental acompanyen el pacient en sessions en les quals el més important i efectiu és el potent vincle emocional que es crea amb l'animal.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

27. estímul sexual

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

La disfunció erèctil és la incapacitat per aconseguir o mantenir l'erecció necessària per aconseguir una relació sexual satisfactòria en resposta a un *estímul sexual*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

28. estimulació sensorial

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Estimulació sensorial

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

8

Nota:

context insuficient, ja que forma part d'un títol

29. estructura cel·lular

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

I és que aquesta substància, en valor normals, és de gran importància per a l'organisme -influeix sobre la vitamina D, forma part de l'*estructura cel·lular* i participa en la funció de les hormones sexuals-, però si els seus nivells són massa alts, pot provocar l'aparició de greus malalties cardiovasculars.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

30. fibromiàlgia

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Salut al Barri

D. Publicació:

01/02/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La *fibromiàlgia* és una síndrome caracteritzada per la presència de dolor crònic d'origen desconegut.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

31. flux sanguini

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

32. funció hepàtica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:
01/04/2010
Categoria gramatical:
m (Nom masculí)
Context:
L'aterosclerosi és el dipòsit de colesterol a l'interior dels vasos sanguinis, cosa que n'estreny el diàmetre i altera el *flux sanguini*.
Aspectes tipogràfics:
(Sense marca tipogràfica)
Tipus de neologisme:
FSINT (Format per sintagmació)
Codi nota:

Nota:

33. [hematòfag](#)

Tipus de buidatge:
Revistes
Llengua:
Català
Àmbit geogràfic:
CATALUNYA (Barcelona)
Font:
Revista Ecovital
D. Publicació:
01/05/2010
Categoria gramatical:
adj (Adjectiu)
Context:
La picada dels *hematòfags* és tot un clàssic de les vacances. Aquests insectes xuclen la sang i, a la vegada, injecten saliva, que provoca picor.
Aspectes tipogràfics:
(Sense marca tipogràfica)
Tipus de neologisme:
FCULT (Format per composició culta)
Codi nota:
1
Nota:
neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

35. [hipercolesterolèmia](#)

Tipus de buidatge:
Revistes
Llengua:
Català
Àmbit geogràfic:
CATALUNYA (Barcelona)
Font:
Revista Fedintia
D. Publicació:
01/04/2010
Categoria gramatical:
f (Nom femení)
Context:
Alteracions vasculars (arteriosclerosi, *hipercolesterolèmia*)
Aspectes tipogràfics:

D. Publicació:
01/05/2010
Categoria gramatical:
f (Nom femení)
Context:
Pastanaga: L'oli essencial de la pastanaga (no confondre amb l'oli vegetal de la mateixa planta) és molt valorat pels terapeutes perquè ajuda a restaurar *funcions hepàtiques* deficients en patologies como l'hepatitis vírica, la cirrosi, etc.
Aspectes tipogràfics:
(Sense marca tipogràfica)
Tipus de neologisme:
FSINT (Format per sintagmació)
Codi nota:

Nota:

34. [hepatitis vírica](#)

Tipus de buidatge:
Revistes
Llengua:
Català
Àmbit geogràfic:
CATALUNYA (Barcelona)
Font:
Revista Ecovital
D. Publicació:
01/05/2010
Categoria gramatical:
f (Nom femení)
Context:
Pastanaga: L'oli essencial de la pastanaga (no confondre amb l'oli vegetal de la mateixa planta) és molt valorat pels terapeutes perquè ajuda a restaurar funcions hepàtiques deficients en patologies como l'*hepatitis vírica*, la cirrosi, etc.
Aspectes tipogràfics:
(Sense marca tipogràfica)
Tipus de neologisme:
FSINT (Format per sintagmació)
Codi nota:
1
Nota:
neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

36. [hiperlipidèmia](#)

Tipus de buidatge:
Revistes
Llengua:
Català
Àmbit geogràfic:
CATALUNYA (Barcelona)
Font:
Revista Fedintia
D. Publicació:
01/04/2010
Categoria gramatical:
f (Nom femení)
Context:
Com a conseqüència de la hipertensió arterial o de la *hiperlipidèmia*, les artèries pateixen danys per la pressió alta o el dipòsit de

col (Color)

Tipus de neologisme:

FPRSU (Format per prefixació i sufixació)

Codi nota:

1/8

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina; context insuficient: enumeració.

colesterol.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

37. [hipoteràpia](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Hipoteràpia: Indicats especialment per a les persones que tenen problemes neuromusculoesquelètics, els exercicis d'hipoteràpia es fonamenten en els beneficis derivats del moviment rítmic i tridimensional del cavall.

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

8

Nota:

context insuficient, ja que forma part d'una enumeració de punts.

38. [hormona sexual](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

I és que aquesta substància, en valor normals, és de gran importància per a l'organisme -influeix sobre la vitamina D, forma part de l'estructura cel·lular i participa en la funció de les *hormones sexuals*-, però si els seus nivells són massa alts, pot provocar l'aparició de greus malalties cardiovasculars.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

39. [infecció gastrointestinal](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Canyella de la Xina: Proporciona un oli essencial amb notables propietats antiinfeccioses, especialment indicat per casos d'*infeccions gastrointestinals* o cistitis.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

40. [irrigació sanguínia](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

És recomanable aplicar el producte específic després d'una dutxa amb aigua calenta i realitzar massatges a la pell per estimular la *irrigació sanguínia*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

41. irritació cutània

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

En la vida quotidiana, aquest oli ajuda a calmar *irritacions cutànies*, com les derivades de picades d'animals o insectes, i allunya els mosquits.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

42. massa muscular

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

S'ha comprovat que el seu extracte ajuda a perdre pes mitjançant un doble mecanisme d'acció: augment de la despesa calòrica i efecte cremagreixos. El resultat d'ambdues activitats permet perdre greix a les zones on aquest s'emmagatzema sense alterar la *massa muscular*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

43. medicina aromàtica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'ús terapèutic dels olis essencials està estretament relacionat amb el terme "*medicina aromàtica*", ja que només els professionals competents són capaços de proporcionar informació objectiva sobre com s'han d'utilitzar aquests productes i amb quina finalitat.

Aspectes tipogràfics:

nga/" " (Negreta/cometes)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

44. medicina interna

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Salut al Barri

D. Publicació:

01/02/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

El Servei està format per un equip multidisciplinari de professionals sanitaris que aplega metges d'urgències, metges consultors (*medicina interna*, traumatologia, cirurgia general i anestèsia), metges localitzables (cirurgia general, anestèsia i altres especialitats), infermeria d'urgències, personal d'admissions i auxiliars sanitaris.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

45. [metge consultor](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Salut al Barri

D. Publicació:

01/02/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

El Servei està format per un equip multidisciplinari de professionals sanitaris que aplega metges d'urgències, *metges consultors* (medicina interna, traumatologia, cirurgia general i anestèsia), metges localitzables (cirurgia general, anestèsia i altres especialitats), infermeria d'urgències, personal d'admissions i auxiliars sanitaris.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

46. [mucolític](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

El Col·legi de Farmacèutics de Barcelona recomana que la farmaciola contingui: alcohol, aigua oxigenada, fàrmacs (analgèsics, antitèrmics, laxants, antidiarreics, antiàcids, antitussigen, *mucolítics*, expectorants, cicatritzants), cotó, gasa, bena elàstica, antisèptic, esparadrap, tiretes, pinces, termòmetre, tisoires i una llista amb els telèfons d'emergència.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCONV (Format per conversió)

Codi nota:

2g

Nota:

variant sintàctica de mucolític, -a no documentada tampoc al DIEC2.

47. [mucosa intestinal](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Per aquest motiu, és important tenir la *mucosa intestinal* en perfectes condicions per a l'absorció dels micronutrients.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

48. [mucosa nasal](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'al·lèrgia primaveral és la inflamació de la *mucosa nasal* produïda per una reacció desproporcionada del nostre sistema immunològic al contacte amb pòl·lens (al·lèrgen) de plantes, arbustos o arbres.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

49. [patologia d'adaptació](#)

50. [pell àtona](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Però, què és en realitat l'estrès? És una *patologia d'adaptació*. Tots estem exposats a canvis tot el dia (gana, soroll, son, presses, problemes domèstics, problemes laborals, etc.) i el nostre organisme s'adapta a aquests canvis contínuament, però arriba un moment en què aquests canvis superen la capacitat d'adaptació del nostre organisme i, llavors, apareix la patologia que anomenem estrès, que impedeix que tinguem una bona qualitat de vida.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

51. pell atòpica **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Pell atòpica: La dermatitis atòpica causa picor i erupcions a diferents parts del cos.

Aspectes tipogràfics:

nga (Negreta)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

8

Nota:

context insuficient

53. polimedicació **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Amb motiu de l'arribada de la primavera, els experts aconsellen utilitzar l'oli vegetal de rosa mosqueta, tant a nivell cutani (oli pur), com a nivell oral, altament recomanat en càpsules, ja que té un important efecte a l'hora d'esborrar arrugues, combatre l'envelliment de la pell, reduir taques, *pells àtones*, eliminar les denominades "potes de gall", etc.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

52. pH **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

La base d'una pell sana és seguir una higiene correcta. A més de rentar-la amb sabó (preferiblement un que respecti el nostre *pH*), és important exfoliar-la periòdicament per retirar l'acumulació de cèl·lules mortes.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FTSIG (Format per siglació)

Codi nota:

1/2b

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina; escurçament de "pondus Hydrogenium"

54. pol·lidípsia psicogènica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

En el cas de les persones grans, la ingesta d'aliments sol ser menor a causa de la falta de gana, de problemes de dentició, d'una *polimedicació* o per problemes d'absorció de nutrients.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FPRE (Format per prefixació)

Codi nota:**Nota:****Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Potomania: La *pol·lidípsia psicogènica* provoca un augment anormal i descontrolat de la set que fa que l'afectat ingereixi enormes quantitats de líquids.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

55. pol·linosi **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La *pol·linosi*

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

1/8

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina; context insuficient, ja que forma part d'un títol

56. pomada antiinflamatòria **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Si amb això segueixen les molèsties, pregunta al teu farmacèutic, que et recomanarà una *pomada antiinflamatòria* o un analgèsic si és necessari.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

57. pomada antipruriginosa **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

58. potomania **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Aranya: S'ha de desinfectar ràpidament la ferida i aplicar una *pomada antipruriginosa*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

8

Nota:

context insuficient

Context:

Es tracta de patologies -com l'anorèxia, la bulímia, l'ortorèxia, la *potomania* o la vigorèxia- realment perilloses per a la salut que, tot i que afecten majoritàriament dones i adolescents, amb una proporció de nou dones per cada home afectat, cada vegada tenen més incidència entre la població masculina.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

59. [predisposició genètica](#) **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Solen ser d'origen psicològic (influències familiars i conflictes psíquics) i social (cànons de bellesa, impacte de la imatge en la societat, etc.), encara que també poden influir la *predisposició genètica* i biològica. La falta d'autoestima sol ser una constant en malalts amb anorèxia o bulímia.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

60. [radical lliure](#) **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

És el cas, per exemple, de cremes amb substàncies antioxidants i minerals que combaten els *radicals lliures*.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

61. [reacció d'hipersensibilitat](#) **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La picada dels himenòpters provoca una inflamació acompanyada de dolor. En primer lloc, s'ha d'extreure el fibló (tenint cura de no prémer massa i expandir el verí) i desinfectar la ferida. Tot seguit, s'ha d'aplicar gel a la

62. [reacció immunològica](#) **Tipus de buidatge:**

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

És el cas de la gent que pateix al·lèrgia, una afecció que el Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona defineix com "una *reacció immunològica* específica de l'organisme cap a una substància normalment inofensiva", i de

inflamació i, si el dolor és molt fort, ingerir un analgèsic. Algunes persones poden presentar *reaccions d'hipersensibilitat* i, fins i tot, anafilaxi.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

les persones propenses a presentar astènia primaveral, "una sensació de debilitat i manca de vitalitat, tant física com intel·lectual, que redueix la capacitat per treballar i, fins i tot, per realitzar les tasques més senzilles.

Aspectes tipogràfics:

" " (Cometes)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

63. rinitis al·lèrgica

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

L'OMS considera que la *rinitis al·lèrgica* és una de les sis malalties que afecten la població amb més freqüència. Els seus símptomes són esternuts, mucositat, picors i congestió.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

64. rinorrea

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

SÍMPTOMES. Sempre vénen associats tres símptomes principalment: esternuts repetits, *rinorrea* aquosa abundant i obstrucció nasal.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

65. ruptura vascular

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

Els afectats solen patir dolor muscular, fatiga, irritació crònica de la gola i del paladar, petites *ruptures vasculars* sota els ulls, pèrdua de l'esmalt de les dents i arrodoniment de la cara provocada per les glàndules salivals.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

66. sensibilitat dental

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La *sensibilitat dental* també és coneguda com a hiperestèsia dentinal o hipersensibilitat dental. És una afectació fàcilment identificable, es descriu com una sensació dolorosa, similar a un corrent elèctric, que es nota a l'interior de les dents, intensa i que dura segons.

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

67. sèrum fisiològic

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

Rentats nasals amb *sèrum fisiològic* o solucions d'aigua de mar.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

Nota:

68. sistema digestiu

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

Sabem que tot allò que ingerim afecta la nostra salut i l'estat en general. Això és especialment important en els nadons, ja que el seu *sistema digestiu* i immunològic encara és immadur, cosa que fa que siguin més sensibles a tot allò que mengen.

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

69. sistema immunològic

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

S'ha utilitzat, des de fa segles, per a problemes cardíacs, respiratoris i per augmentar la força (antigament el prenien els esclaus o els navegants, per exemple), a més és un dels ingredients estrella per millorar el *sistema immunològic*.

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

70. sobrepès tipus pera

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

En alguns casos el greix es localitza especialment a les cuixes i els malucs (*sobrepès tipus pera*), en d'altres es produeix a la zona de la cintura i l'abdomen (sobrepès tipus poma).

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

71. [sobrepès tipus poma](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Fedintia

D. Publicació:

01/04/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

En alguns casos el greix es localitza especialment a les cuixes i els malucs (sobrepès tipus pera), en d'altres es produeix a la zona de la cintura i l'abdomen (*sobrepès tipus poma*).

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

72. [TCA](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

La falta d'autoestima, la inseguretat, el comportament de mares sobreprotectores, l'obesitat de familiars o els cànons de bellesa que regnen en la nostra societat són elements que poden desencadenar l'aparició de trastorns de la conducta alimentària (*TCA*).

Aspectes tipogràfics:

(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:

FTSIG (Format per siglació)

Codi nota:

2b/2f

Nota:

escurçament de trastorn de la conducta alimentària;variant sinònima de trastorn del comportament alimentari

73. [termoregulació](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

f (Nom femení)

Context:

La pell exerceix la percepció sensitiva, la *termoregulació* i la protecció davant fongs, bacteris i la radiació ultraviolada.

Aspectes tipogràfics:

col (Color)

Tipus de neologisme:

FCULT (Format per composició culta)

Codi nota:

1

Nota:

neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

74. [tractament d'immunoteràpia](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:

Revista Ecovital

D. Publicació:

01/05/2010

Categoria gramatical:

m (Nom masculí)

Context:

Visitar un metge especialista i prendre, si escau, els medicaments que ens pugui prescriure o seguir un *tractament d'immunoteràpia* (vacunació específica contra cada tipus d'al·lèrgen).

Aspectes tipogràfics:

nga (Negreta)

Tipus de neologisme:

FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:**Nota:**

75. [tractament homeopàtic](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

76. [trastorn bipolar](#)

Tipus de buidatge:

Revistes

Llengua:

Català

Àmbit geogràfic:

CATALUNYA (Barcelona)

Font:
Revista Fedintia

D. Publicació:
01/04/2010

Categoria gramatical:
m (Nom masculí)

Context:
Els *tractaments homeopàtics* tampoc no potencien l'efecte sedant d'altres fàrmacs com ara els antihistamínics, els antidepressius i, fins i tot, l'alcohol.

Aspectes tipogràfics:
(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:
FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:

Nota:

Font:
Revista Salut al Barri

D. Publicació:
01/02/2010

Categoria gramatical:
m (Nom masculí)

Context:
L'arribada de la primavera afecta també de forma especial les persones que estan més predisposades als canvis d'ànim, les que pateixen quadres depressius i les que tenen *trastorns bipolars* (alternança entre fases depressives i eufòria extrema).

Aspectes tipogràfics:
(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:
FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:
1

Nota:
neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

77. **vacuna antial·lèrgica**

Tipus de buidatge:
Revistes

Llengua:
Català

Àmbit geogràfic:
CATALUNYA (Barcelona)

Font:
Revista Fedintia

D. Publicació:
01/04/2010

Categoria gramatical:
f (Nom femení)

Context:
Vacunes antial·lèrgiques (receptades i pautades pel metge especialista). És eficaç a llarg termini i s'ha de complir la pauta de vacunació.

Aspectes tipogràfics:
nga (Negreta)

Tipus de neologisme:
FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:
8

Nota:
context insuficient, ja que forma part d'una enumeració de punts

78. **vacuna antitetànica**

Tipus de buidatge:
Revistes

Llengua:
Català

Àmbit geogràfic:
CATALUNYA (Barcelona)

Font:
Revista Ecovital

D. Publicació:
01/05/2010

Categoria gramatical:
f (Nom femení)

Context:
Serp: Cal saber si només ha mossegat o si ha injectat el verí. Es recomana desinfectar la ferida (no succionar el verí ni aplicar gel o altres substàncies) i anar al metge per si cal la *vacuna antitetànica*.

Aspectes tipogràfics:
(Sense marca tipogràfica)

Tipus de neologisme:
FSINT (Format per sintagmació)

Codi nota:
1

Nota:
neologisme documentat al Diccionari Enciclopèdic de Medicina

Autoavaluació del Treball Acadèmic

Un 10% de l'avaluació del TA correspon a la teva autoavaluació, sancionada pel docent de seminari. Aquest full t'ha d'ajudar a avaluar la feina que has fet. Per això, puntua els diversos conceptes, afegeix-hi els aspectes que creguis convenient (en les caselles amb punts suspensius) i justifica-ho tot després amb un breu escrit al final. Per acabar posa't una nota final de l'1 al 10. Penja aquesta fitxa en el moment de lliurar el TA final, a la tasca creada amb aquesta finalitat i amb la versió del TA que et demani el/la docent de seminari si escau.

1. Respon el qüestionari següent, puntuant a la casella grisa de la dreta cada concepte amb una d'aquestes lletres: A Valoració màxima o excel·lent: 9-10 punts. B Valoració bona o notable: 7-8 punts. C Valoració regular o aprovat: 5-6 punts. D Valoració insuficient o suspens: 4 o menys punts. N No avaluable

PARTICIPACIÓ EN L'ASSIGNATURA

He assistit a les tres sessions de grup gran i a les de seminari.	B
A classe, he tingut una actitud participativa, fent aportacions, preguntes, comentaris, etc.	A
M'he connectat sovint a <i>Moodle</i> , hi he fet aportacions personals i he participat en d'altres activitats del seminari (organitzades pel docent corresponent).	B
He fet tutories presencials i en línia amb el/la docent de seminari..	A
...	

TREBALL INDIVIDUAL

He fet cerques de documentació i l'he consultada, cosa que queda reflectida en el treball final.	A
He elaborat diversos esquemes, esborranys i correccions del treball, abans de la versió final.	A
He treballat al llarg del curs, durant totes les setmanes, de manera continuada.	A
...	

RESULTAT FINAL I APRENENTATGE

El treball final aconsegueix els objectius previstos, mostra l'aprofitament dels continguts i té molta qualitat.	A
El treball final està ben estructurat i ben escrit, és correcte i té una bona presentació	A
La metodologia que he seguit és adequada per als objectius establerts a l'inici.	A
...	

ALTRES ASPECTES que vulguis afegir

...	
...	
...	

QUALIFICACIÓ FINAL 9

Comenta la teva puntuació i el que creguis convenient sobre els seminaris, la tutoria o aquesta autoavaluació.

M'he assignat aquesta qualificació ja que considero que el resultat final és molt satisfactori i que he treballat al llarg del trimestre de manera continuada.

...

...